

Egy vagabundnak, vagy éppen rebellisnek is mondható író, költő. „Csavargásai” persze az irodalomhoz, no meg egyéb művészeti ágakhoz kötődnek. 1988 óta megjelenő kötetei között versek, prózák egyaránt megtalálhatók, 2014-ben pedig *A rockdí-ler* című regénnyel jelentkezett. *A Betépett oldalak* a tizenharmadik könyve. A szerző fülszövegének utolsó mondata: „Nincs iránytű, nincs kormánylapát, csak egy dalbérlő és a fuvalom. Integessetek!”

Bakonyi István 65

KUTATÁS AZ ELTŰNT IDŐ NYOMÁBAN

Faludi Ádám: *Betépett oldalak*

Vers ez is, másfél soros. Annyit teszek hozzá, hogy az olvasónak (s persze a bírálónak) azonban kell valamiféle iránytű, ha kormánylapátra nincs is feltétlenül szüksége.

A nyelv különös játékaí éppúgy jellemzik a kötetet, mint a szókimondás – a rock és a beat nemzedékéhez tartozó költőnél ez persze természetes. Ugyanígy az avantgárd hatása is vitathatatlan. Faludi olyan költő, aki akár a mobilszámát is közzéteszi, miközben beépíti egyik versébe, és hajdani élményeit osztja meg velünk a soponyai könyvtárból (*túl az óperencián – ober enns west autobahn*). Kedveli, és az olvasóval megkedvelteti a szabad formát, a központozás hiányát, a képverset, a polgárpukkasztást. Beépít vendégszövegeket, és időnként kiforgatja azokat. Ilyen vers a *süvöltés*, amely Allen Ginsberg *Üvöltését* parafrázeálja: „láttam nemzedékem legjobb emléit pocskéba menni / allen ginsberg ne hülyéskedj velem...” De itt olvassuk a József Attila *Ódáját* idéző sort is: „visz a vonat futok utánam...” Groteszk, ironia, magamutogatás – nem rossz értelemben. Ilyen dolgok jutnak eszünkbe, miközben valóban élvezzük a szóömlést.

Találomra kiírtam pár leleményt a kötetből, melyek némelyike akár egy-szavas versnek is beillik: *zsemlékművek, ingyeníró, nincskereső, mea kuplé, em-léknyűvek, visszavonat, légiüresjárat, lokálpatriárka, te vagy az én hársam, halálműdíj, mókuserékpáron, blues düledék, szabad európa, idegfront, hal-álkanyaró*. Nem öncélú játék ez, sokkal inkább bölcselet húzódik meg mögötte, meg hát édes anyanyelvünk lehetőségei. És a nyelvvél nagyon jól bánik Faludi, ez egy percig sem kétséges. A művek egy nagy egésszé állnak össze, akár egy verses regény. A gondolkodásmód és az ábrázolás gyökerei kétségtelenül az elmúlt évtizedek világirodalmában keresendők, és beigazolódik, hogy a már idézett Ginsberg vagy éppen Gregory Corso hatása máig érvényes lehet. Hasonlóképpen vonzódik Faludi a kor könnyűzenei áramlataihoz is, s így, együtt mindezek jelenthetnek szabadságot a költő számára. A szabadság egyébként is alapfogalom itt, és ahogy egyik interjújában mondta, a szabadságért mindent

fömláldoz, kivéve a szabadságot... A hatvanas években megszületett álmok élnek tovább, ezzel kapcsolatos egy részlet az *álmofogyatkozásból*: „ha az álmok mindegyike valóra válik / ez azt jelenti / hogy nem marad belőlük semmi / ez a hangsor fut szerte / falak könyvek képek ablaküveg / felhalmozottak és kirámolt szentek...” Persze, hogy szerepet játszanak itt a világ zűrzavarai, és azok is betolakodnak a versvilágba.

Néha persze az olvasó (és a recenziens) szinte beleszédül az ötletgazdagságba, aztán mégis visszaszédül Faludi szövegvilágába, amelyben fontosak a kultúr- és zenetörténeti utalások, melyek jórészt a keserűes emlékezés ébren tartói. Lehet, hogy a költői szándék ellenére, de van ebben egy adag nosztalgia is. Kutatás az eltűnt idő nyomában. Mindez a szabadság újra átélésének bizonyítéka, hiszen Faludi Ádám számára a szabadság levegője nélkülözhetetlen. Ez itatja át versvilágát, és határozza meg életérzését. Szép vers-bizonyíték erre a *jön a tavasz is*: „ott volt a szabadság / a hangja nem írható le / mintha nem hinnéd el / mire képes egy száguldó / csillagdarab // és már akkor fogtam a vállad / a kezed / és bújtam beléd / előlem”.

Közérzetének alkotó eleme a lázadó szellem, éppúgy, mint az esetleg érzelmes, nosztalgikus hang, a múlt idő számbavétele. A másik ember közelsége vagy távolsága. Megint egy jellegzetes részlet: „...de most hideg van / add ide a kezem...” (*mi minden híz el az égben*) Ez lehet a teljes egybeolvadás mozzanata is, de az sem kizárt, hogy az ember önmagától való menekülése sem idegen ettől a szemlélettől.

Így lesz a kötet a külső és belső kalandozások lírai krónikája, az őszinte kitérülködés dokumentuma. Van úgy, hogy az epikai elemek is erősek, például a *Kelenföldi pályaudvarban*. Másutt érzékletesen éneklie meg ifjúkora miliőjét, a balatoni nyarat, a hűtő tetején szóló táskarádiót, vagy éppen a „tavárisi konyec” idejét. Szerinte így ér véget az örökkévalónak tervezett ideiglenesség. Ritkább eset, ha a végletekig tömörít, és van úgy, hogy egy emlékezetes Illés-dal szavai is beépülnek a műbe. Mindvégig szoros összefüggés van a *Betépett oldalak* rendkívül változatos szövegei között: erősítik mindezt a visszatérő motívumok, amelyek által egy nem túlzottan reményteli jövőkép válik láthatóvá az olvasó számára.

De hát a költő teszi a dolgát. (*Vár Ucca Műhely, Veszprém, 2016*)

SLY
STAMP

Holindas
Rats
Kings
Leat
Lil

Arbore
@arbore

S.D.

OPINIA
EB